

Przyszłość naszych miast

Część

7

KONTEKST

50% populacji świata mieszka w miastach. Dzisiejsze miasta pochłaniają $\frac{3}{4}$ światowej energii i są odpowiedzialne za generowanie co najmniej $\frac{3}{4}$ globalnych zanieczyszczeń. Wykorzystanie węgla w transporcie odpowiada za 14% łącznej emisji gazów cieplarnianych. Zmiany klimatyczne, wynikające z ich emisji, są jednym z najpoważniejszych zagrożeń dla ludzi i organizacji (źródła: Al Gore – Niewygodna prawda). Nowe lub alternatywne programy mobilności mają bardzo różne implikacje dla emisji gazów cieplarnianych i dla naszego zdrowia.

► SYTUACJA

- **Przyszłość naszych miast**
- **Analiza pogłębiona**
- **Działania**

TWÓJ pomysł TWOJA inicjatywa

Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

SYTUACJA

Przyszłość naszych miast

System autobusowy w Kurytybie, Brazylii, odgrywa ogromną rolę w życiu tego miasta. Autobusy jeżdżą często, niekiedy nawet co 90 sekund, i niezawodnie – a przystanki są wygodne, dobrze zaprojektowane i estetyczne. Na ruch pojazdów nie wpływają korki – autobusy mają własny, wydzielony pas ruchu. Około 70 procent podróżujących w Kurytybie dojeżdża autobusem do pracy; dzięki temu ulice nie są zatłoczone, a 2,2 mln mieszkańców miasta mogą się cieszyć czystym powietrzem.

Twój **pomysł** Twoja **inicjatywa**

Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

Analiza pogłębiona

Zanieczyszczenie powietrza przez wiele różnych czynników (samochody, fabryki itd.) to rosnące zagrożenie dla zdrowia w miastach. Spowodowane przez samochody zanieczyszczenie powietrza powoduje liczne choroby układu krążenia i układu oddechowego, skutkujące zgonem wielu osób każdego roku. Poleganie na samochodach i motocyklach wyjaśnia brak fizycznej aktywności w krajach rozwiniętych i rozwijających się. Lepszy dostęp do placówek publicznych i obszarów rekreacyjnych sprawiłby, że sytuacja uległaby poprawie.

Na całym świecie rośnie świadomość w zakresie zmian klimatu i wzrasta liczba ludzi monitorujących emisje dwutlenku węgla, swój ślad węglowy. Niewykluczone, że dzięki temu zmodyfikujemy nieco swój sposób życia.

Odsetek ludzi, którzy chodzą pieszo lub jeżdżą rowerem do pracy wynosi od 32% w Kopenhadze i 22% w Tokio do 0,3% w Atlancie. Odsetek osób poruszających się własnymi samochodami, zamiast pieszo, na rowerze lub transportem publicznym (co pozwala na 3-5 krotną oszczędność energii w porównaniu z własnym samochodem) wynosi od 89% w USA do 50% w zachodniej Europie, 42% w rozwiniętych gospodarczo krajach Azji, do 16% w Chinach.

Nowe lub alternatywne plany mobilności mają bardzo różne implikacje dla emisji gazów cieplarnianych oraz dla naszego zdrowia. Inwestowanie w ulepszony transport publiczny może poprawić bardzo znacząco sytuację w zakresie ekspozycji na zanieczyszczenia powietrza, jak również zapobiegać wypadkom drogowym i zwiększać zakres codziennej aktywności fizycznej wśród osób, które korzystają z transportu publicznego – są to osoby, które zarazem więcej chodzą.

Trend globalny to opracowywanie alternatywnych scenariuszy mobilności przy zastosowaniu zintegrowanego transportu publicznego, lepszych dróg dla rowerzystów i pieszych, zaawansowanego zarządzania ruchem; oto niektóre z innowacji, wprowadzanych stopniowo:

- obszary dla pieszych
- sygnalizacja świetlna dla rowerów
- ulice jednokierunkowe dla samochodów
- ulice dwukierunkowe dla rowerów
- wydzielone pasy dla autobusów – wykorzystywane przez rowerzystów
- pierwszeństwo dla rowerów na skrzyżowaniach
- tramwaje

Technologia umożliwia również wprowadzanie innowacyjnych systemów zarządzania ruchem: wykrywania wypadków, komunikacji w czasie rzeczywistym, nagrywania informacji o pogodzie, korków, prędkości. Celem jest dostarczanie wystarczających informacji na temat warunków drogowych, aby umożliwić obywatelom dobór odpowiedniego środka transportu.

TWÓJ **pomysł** TWOJA **inicjatywa**

Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

TWÓJ pomysł

Zanieczyszczenie powietrza

■ Streszczenie

Krzewienie świadomości w zakresie związku pomiędzy bezpieczeństwem drogowym a zanieczyszczeniami

■ Materiały

Długopis, papier, tablica i pisaki, projektor, Internet

<http://video.google.com/videoplay?docid=8847562857479496579>

■ Kroki

Uczniowie mają obejrzeć film z Alem Gore „Niewygodna prawda”. Wcześniej niech omówią z partnerem podstawowe problemy związane z bezpieczeństwem drogowym i wymienią po pięć z nich. Każda para ma je przedstawić; wnioski wypisujemy na tablicy.

Potem uczniowie mają obejrzeć film z Alem Gore „Niewygodna prawda” w domu. Podczas kolejnej lekcji powtarzamy dyskusję o bezpieczeństwie drogowym, prosząc jednak uczniów, aby uwzględnili informacje z filmu. Uzyskaj informacje zwrotne, wypisz informacje na tablicy; następnie przeprowadź w grupie debatę na temat filmu i bezpieczeństwa drogowego. Możesz próbować zadawać następujące pytania.

1. Czy redukcja zanieczyszczeń poprawi bezpieczeństwo drogowe?
2. Jak możemy zmniejszyć ruch w miastach i poprawić warunki parkowania?
3. Co zrobić, aby zredukować emisję gazów cieplarnianych?

Następnie uczniowie powinni określić swój ślad węglowy:

<http://www.carbonfootprint.com/calculator.aspx>

TWÓJ pomysł TWOJA inicjatywa

Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

TWOJA inicjatywa

■ Cele

Opracowanie kampanii zrównoważonej mobilności

■ Materiały

Internet, komputer, długopis, papier, projektor

www.blogger.com

■ Kroki

Uczniowie mają założyć bloga, na którym będą promować kampanię w celu utworzenia większej ilości ścieżek rowerowych. Muszą przeanalizować przy pomocy Internetu korzyści związane z posiadaniem większej ilości rowerów i opracować projekt zawierający tekst, zdjęcia i pliki video do opublikowania na blogu.

Uczniowie mają utworzyć konto na bloggerze zgodnie z instrukcją online. Muszą następnie podsumowywać badania każdego dnia i publikować informacje na blogu. Po zakończeniu kampanii, muszą przesłać link władzom lokalnym wraz z pismem opisującym projekt.

TWÓJ **pomysł** TWOJA **inicjatywa**

Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

TWÓJ pomysł

■ Cele

Uzyskanie wiedzy i informacji na temat historii sąsiedztwa w odniesieniu do bezpieczeństwa i ulic dla wszystkich: zmotywowanie uczniów do współpracy z innymi grupami społecznymi w rodzaju osób starszych; uzyskanie umiejętności przeprowadzania wywiadów i badań społecznych.

■ Materiały

Stare zdjęcia otoczenia

■ Kroki

W tym zadaniu celem jest zgromadzenie i przeanalizowanie jak największej ilości informacji o historii naszej okolicy i tutejszych ulic.

Mieszkańcy społeczności są podstawowym źródłem informacji. Dzieci powinny spróbować znaleźć krewnych lub sąsiadów – zwłaszcza starszych – którzy czują się szczególnie związani z okolicą. Z pewnością opowiedzą im szereg ciekawych historii. Mogą także posiadać ciekawe zdjęcia tego obszaru z przeszłości.

W wielu miastach europejskich, na historycznych starówkach, nietrudno jest znaleźć fotografie, litografie i obrazy przedstawiające ciekawe miejsca w odległej przeszłości. Ponadto starsi mieszkańcy chętnie służą bogatymi opisami określonych miejsc ze swego dzieciństwa. W wielu przypadkach, szczególnie w przypadku placów lub ulic, mogą opowiedzieć uczniom o punktach charakterystycznych i elementach, które być może warto byłoby odzyskać: dużo mniejszy ruch samochodowy, szereg zajęć na świeżym powietrzu (wiek, funkcje), obszary bogate przyrodniczo itd.

TWÓJ pomysł TWOJA inicjatywa

Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

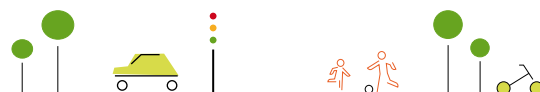
- ▶▶ W bardziej nowoczesnych, niedawno powstałych obszarach lub miastach, gdzie uzyskanie interesujących opisów z przeszłości jest trudniejsze, opowieści mieszkańców mogą również okazać się bardzo interesujące. W niektórych przypadkach, tam, gdzie powstało mniej osiedli, mieszkańcy są w stanie przypomnieć sobie dawne funkcje poszczególnych elementów krajobrazu. Na przykład, we Włoszech „zurbanizowani rolnicy”, którzy nadal mieszkają w gospodarstwach w niektórych dzielnicach miasta, lub księża na plebanii bądź opiekunowie starych kościółków są cennymi partnerami w rekonstrukcji istniejących dawniej warunków społecznych oraz ekologicznych, przyczyniając się tym samym do krzewienia idei „miasta dla wszystkich”.

Zasadniczo zawsze da się znaleźć osoby, które zechcą przekazać nam ciekawe historie o dawnym wyglądzie ulic i zabudowań oraz określić znaczenie, jakie z nimi wiążą. W wielu przypadkach osoby te mogą okazać się ważnymi sprzymierzeńcami w walce o procesy odnowy, które dziecko ma zamiar uruchomić.

Wywiady należy spisać i przeanalizować, zrobić kopie zdjęć, zorganizować z nich wystawę i omawiać je w kolejnych fazach realizacji projektu. Zgromadzone w ten sposób idee będą ważnymi dokumentami, pokazującymi dzieciom, że „nasza okolica nie zawsze była taka sama”, a ulice, ciekawe miejsca i relacje społeczne można zmieniać – na lepsze – w przyszłości. Zaczynając od dziś!

TWÓJ **pomysł** TWOJA **inicjatywa**

Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

TWOJA inicjatywa

■ Cele

Wyobrażenie sobie i zasugerowanie zmian w społeczności lokalnej, aby stała się bezpieczniejsza i bardziej dostępna dla wszystkich.

■ Materiały

Długopis, papier, pisaki.

■ Kroki

Uczniowie mają narysować mapę swojej społeczności, pracując w małych grupach. Powinni narysować szkołę, a potem otoczenie. Powinni pamiętać o ujęciu w analizie następujących zagadnień:

- Przestrzeń publiczna i tereny zielone
- Ścieżki rowerowe
- Chodniki
- Dostępne opcje transportu
- Struktura ruchu
- Dostępność przestrzeni publicznych

Dodatkowo można przeanalizować, jakie rodzaje aktorów (dzieci, osoby starsze, studenci, nastolatki, pracownicy itd.) wykorzystują narysowane przestrzenie.

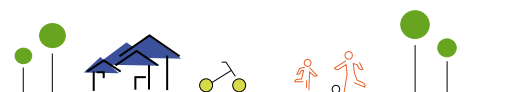
Po przygotowaniu mapy okolicy, dzieci powinny zastanowić się nad zmianami, jakie można wprowadzić, aby polepszyć życie w społeczności lokalnej i uczynić ją zdrowszą i bezpieczniejszą. Mają ponownie narysować mapę, zaznaczając na niej postulowane zmiany. Mogą to być: Większa ilość parków lub terenów zielonych, ścieżek rowerowych, nowe opcje transportu w rodzaju tramwajów, współużytkowania samochodów, więcej przejść dla pieszych, placów zabaw, świetlic itd.

Następnie każda grupa przedstawia swoje rysunki klasie. Najpierw pokazują mapę społeczności lokalnej, objaśniając podstawowe zagadnienia. Następnie pokazują mapę, na którą naniesiono proponowane zmiany.

Jako klasa mogą głosować na jedną istotną zmianę, zidentyfikowaną w społeczności lokalnej. Powinni też zastanowić się nad sposobami jej wdrażania i zaproponowania zmian dyrekcji szkoły lub władzom lokalnym.

Twój **pomysł** TWOJA **inicjatywa**

Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

Niewygodna prawda

Film „Niewygodna prawda”, wyreżyserowany przez Davisa Guggenheima, to inspirujący obraz walki byłego wiceprezydenta Ala Gore na rzecz powstrzymania globalnego ocieplenia poprzez obnażenie mitów i nieporozumień, które nagromadziły się wokół tego pojęcia.

Obok faktów i prognoz na przyszłość, film przedstawia osobistą historię Gore’a – od czasów idealistycznie nastawionego studenta college’u, który zdawał sobie sprawę z zagrożenia kryzysu ekologicznego, poprzez karierę młodego senatora, który przeżył tragedię rodzinną, co zmieniło na zawsze jego życie, aż po człowieka, któremu tak niewiele brakowało, aby zająć najwyższe stanowisko w państwie, a który ostatecznie powrócił do najważniejszej walki swego życia. „Niewygodna prawda” pokazuje, że globalne ocieplenie nie jest już kwestią polityczną, ale najpoważniejszym problemem moralnym, przed którym stoi dziś nasza cywilizacja.

■ <http://video.google.com/videoplay?docid=8847562857479496579>

Ślad węglowy

Prosty kalkulator, który pomaga dzieciom określić, ile dwutlenku węgla emituje każdy z nas poprzez uprawianie określonego stylu życia (sposób podróżowania, odżywiania się itd.). Ilustruje on wpływ, jaki wywieramy na środowisko naturalny i pokazuje, w jaki sposób drobne, osobiste, lokalne działania mogą przyczynić się do poprawy stanu środowiska naturalnego na całym świecie.

■ <http://footprint.wwf.org.uk/>

■ <http://www.carbonfootprint.com/calculator.aspx>

TWÓJ **pomysł** TWOJA **inicjatywa**

Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

▶▶ Współpraca międzypokoleniowa:

Projekt Streets Ahead. Międzypokoleniowy projekt Streets Ahead był realizowanym przez okres jednego miesiąca, multimedialnym projektem artystycznym, przeprowadzonym w roku 2005. W projekcie wzięło udział około pięćdziesięciu osób młodych i starszych z Castlehaven i Gospel Oak w Camden; gdyby nie projekt, osoby te prawdopodobnie nigdy by się nie spotkały. Młodzież obejmowała głównie uczniów 11- i 12-letnich. Osoby starsze liczyły sobie od sześćdziesięciu do osiemdziesięciu kilku lat. Centralnym punktem projektu była analiza kwestii związanych z życiem ulicy, sąsiedztwa i społeczności lokalnej, z uwzględnieniem zagadnień dotyczących bezpieczeństwa.

Szczegółowy podręcznik można pobrać pod adresem:

- <http://www.ccip.org.uk/Libraries/Local/949/Docs/Themed%20pages%20-%20Arts/StreetsAheadProjectReport.pdf>

Badania przeprowadzone przez Catch22 Association wskazują na potencjał działań międzypokoleniowych na rzecz poprawy stosunków i postaw pomiędzy pokoleniami, co przyczynia się do wzrostu poczucia bezpieczeństwa, obniżenia strachu przed przestępczością, poprawy jakości życia uczestników oraz zwiększenia kapitału społecznego na poziomie lokalnym. Więcej informacji:

- <http://www.catch-22.org.uk/News/Detail/Improving-community-safety-through-intergenerational-practice>

Odzyskanie ulic miasta dla ludzi

- www.completestreets.org

Chaos czy dobra jakość życia? Publikacja i podręcznik zawierający szereg studiów przypadków, opracowany przez EC-DGE.

Do pobrania pod adresem:

- http://ec.europa.eu/environment/pubs/pdf/streets_people.pdf

TWÓJ **pomysł** TWOJA **inicjatywa**
Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

